



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

# NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 522/2025-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára a Petra Straku (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Bratislava Staré Mesto**, Konventná 11, Bratislava, Slovenská republika, IČO 42 267 277, zastúpeného JANÍČEK LEGAL s. r. o., Kominárska 2, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-9C/1/2018 takto

## rozhodol:

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní sp. zn. B1-9C/1/2018 **bolo porušené** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **priznáva** finančné zadosťučinenie **500 eur**, ktoré mu **je** Mestský súd Bratislava IV **povinný** vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Mestský súd Bratislava IV **je povinný** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **1 423,75 eur** a zaplatiť ich jeho právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevychováje**.

## Odôvodnenie:

### I.

#### Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 5. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní označenom v záhlaví tohto nálezu a postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní sp. zn. 8Up/492/2017 (v tejto časti bola

ústavná sťažnosť odmietnutá, pozn.). Navrhol prikázať mestskému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznať finančné zadost'ucinenie a náhradu trov konania.

2. Sťažovateľ sa ako žalobca návrhom na vydanie platobného rozkazu z 8. novembra 2017 domáhal zaplatenia 336 eur s príslušenstvom. Okresný súd Banská Bystrica vydal 27. novembra 2017 platobný rozkaz, proti ktorému podal odporca odpor. Dňa 4. januára 2018 bola vec postúpená Okresnému súdu Bratislava I na ďalšie konanie.

3. Prvé pojednávanie sa uskutočnilo 13. mája 2021. Uskutočnilo sa aj druhé pojednávanie 8. júla 2021, tretie už bolo odročené pre bombovú hrozbu, pričom nasledujúce pojednávanie nariadené bolo až na 18. február 2025. Napokon sa neuskutočnilo pre práceneschopnosť právneho zástupcu sťažovateľa. Pojednávanie nariadené na 4. apríl 2025 bolo odročené z dôvodov na strane žalovaného. Odročené bolo aj pojednávanie nariadené na 6. jún 2025 pre dovolenku právneho zástupcu sťažovateľa.

4. Podľa informácií, ktoré vyplynuli z doručeného vyjadrenia mestského súdu, doručil sťažovateľ mestskému súdu 9. októbra 2025 späťvzatie žaloby, v dôsledku čoho bolo konanie uznesením zo 14. októbra 2025 zastavené. Žalovaný sa vzdal práva na podanie odvolania.

5. Uznesením č. k. II. ÚS 522/2025-13 z 24. septembra 2025 prijal ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie v časti, v ktorej sťažovateľ namieta postup mestského súdu.

## **II.**

### **Argumentácia sťažovateľa**

6. Sťažovateľ poukazuje na to, že konanie v súčasnosti trvá už viac ako osem rokov bez jediného meritórneho rozhodnutia. Nejde pritom o komplikovanú vec, spadá do bežnej občianskoprávnej agendy – predmetom konania je nárok na náhradu spôsobenej škody v sume 336 eur s príslušenstvom. V konaní nešlo o zložité právne ani skutkové otázky, ktoré by si vyžadovali nadštandardné dokazovanie alebo neprimerane dlhý čas na rozhodnutie.

7. Pokiaľ ide o povahu a význam veci, nejde o zanedbateľnú vec napriek relatívne nízkej sume, pretože ide o vec principiálneho charakteru. Sťažovateľ sa nepričinil o vznik zbytočných prietahov ani nespôsobil celkovú neprimeranú dĺžku súdneho konania.

8. Sťažovateľ požaduje priznanie finančného zadost'ucinenia 5 800 eur – cca 70 eur za jeden mesiac trvania súdneho konania.

## **III.**

### **Vyjadrenie mestského súdu a replika sťažovateľa**

9. Mestský súd v doručenom vyjadrení uvádza, že konanie bolo poznačené niekoľkými obdobiami nečinnosti súdu, ktorá bola výrazným spôsobom negatívne ovplyvnená viacnásobným prerozdeľovaním spisu jednotlivým sudcom – spis bol sedemkrát prerozdeľovaný. V poradí posledná zákonná sudkyňa však podľa súdu konala plynulo a bez prietahov. Poukazuje tiež na to, že síce sťažovateľ uvádza, ako je pre neho spor dôležitý, no zároveň vzal napokon žalobu späť. Zákonná sudkyňa tiež poukázala na to, že by nebolo spravodlivé, aby priznaná výška finančného zadost'ucinenia presiahla žalovanú sumu (336 eur).

10. K vyjadreniu mestského súdu doručil sťažovateľ svoju repliku, v ktorej zdôrazňuje, že početná zmena zákonných sudcov nemôže predstavovať dôvod, ktorý by zbavil štát zodpovednosti za vznik prierahov v napadnutom konaní. Ide totiž o organizačný problém justície, ktorý nie je možné prenášať na účastníkov konania. Ústavou garantované právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov nemôže byť oslabované dôsledkami systémových alebo personálnych nedostatkov na strane súdu.

11. Namieta tiež tvrdenie súdu, že pre neho nebola vec dôležitá s ohľadom na to, že vzal žalobu späť. Sťažovateľ ale poukazuje na to, že ak by pre neho konanie dôležité nebolo, tak by ho nevedol osem rokov, počas ktorých musel vynaložiť náklady na zabezpečenie právnych služieb.

12. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaného spisu dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

#### IV.

#### Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prierahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadnejšia odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

14. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú sťažnosť sťažovateľov.

15. Vo veci sťažovateľa ide o posúdenie prierahov v súdnom konaní o náhradu škody vo výške 336 eur, a to od podania žaloby (návrhu na vydanie platobného rozkazu) 8. novembra 2017 do zastavenia konania 14. októbra 2025 (po podaní ústavnej sťažnosti).

16. Rozhodovanie o žalobách na náhradu škody tvorí bežnú súčasť rozhodovacej praxe súdov, nejde o vec skutkovo ani právne zložitú a ani v správaní sťažovateľa nevzhladol ústavný súd také okolnosti, ktoré by negatívne prispeli k dĺžke konania. Na druhej strane treba poukázať aj na to, že sťažovateľ nevyužil možnosť podať sťažnosť predsedovi súdu. Uvedené nie je dôvodom na nevyhovenie ústavnej sťažnosti, avšak na túto skutočnosť prihliadal ústavný súd pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadost'učinenia.

17. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Osem rokov trvajúce súdne konanie len na prvom stupni, ktoré sa

napokon skončilo zastavením (bez meritórneho prieskumu), je z hľadiska ochrany práv účastníkov konania zrejme neakceptovateľné, a to bez toho, aby bolo potrebné detailne skúmať obdobia činnosti/nečinnosti súdu a dôvody, pre ktoré sa vo veci nekonalo (III. ÚS 346/2023). Možno však (okrem iného) poukázať predovšetkým na skutočnosť, že prvé pojednávanie vo veci bolo nariadenie až po vyše troch rokoch od začatia konania (13. máj 2021), či skutočnosť, že po pojednávaní nariadenom na 14. október 2021 (ktoré sa neuskutočnilo pre bombovú hrozbu) bolo ďalšie pojednávanie nariadené až na 18. február 2025 (t. j. po viac ako troch rokoch).

18. Zmyslom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nie je pomenovanie príčin prietahov v konaní alebo vyvodenie zodpovednosti vo vzťahu k stranám, ich advokátom, sudcom, súdnej administratíve, predsedom súdov či k rezortnému ministerstvu. Rovnako účelom ústavnej sťažnosti nie je dospieť k záveru, či príčiny majú objektívny alebo subjektívny charakter. Je však zrejmé (a napokon na uvedené poukázal aj mestský súd), že nemalou mierou k dĺžke súdneho konania v tomto prípade prispela opakovaná zmena zákonného sudcu.

19. Nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ak oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v konečnom dôsledku nezabavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02, III. ÚS 548/2023).

20. S ohľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosti sťažovateľa vyhovel a vyslovil porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu v napadnutom konaní (bod 1 výroku tohto nálezu).

21. Ústavný súd neprikázal mestskému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných prietahov, pretože ku dňu prerokovania ústavnej sťažnosti bolo napadnuté konanie skončené.

## V.

### **Primerané finančné zadosťučinenie**

22. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde môže ústavný súd svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

23. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti žiada priznať primerané finančné zadosťučinenie 5 800 eur.

24. Ústavný súd pri určení sumy finančného zadosťučinenia vzal do úvahy celkovú doterajšiu dĺžku napadnutého konania (8 rokov), samotnú hodnotu predmetu sporu, ako aj povahu nároku (náhrada škody 336 eur), skutočnosť, že konanie už bolo skončené (spät'vzatím žaloby samotným sťažovateľom), ako aj skutočnosť, že sťažovateľ prietahy v konaní (resp. nečinnosť súdu) neurgoval a skôr nenamietal. S ohľadom na tieto okolnosti považoval za primerané priznanie finančného zadosťučinenia 500 eur (bod 2 výroku tohto nálezu), vo zvyšnej časti návrhu sťažovateľa nevyhovel (bod 4 výroku tohto nálezu).

## **VI. Trovy konania**

25. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 1 423,75 eur (výrok 3 tohto nálezu).

26. Pri výpočte náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Sťažovateľovi vznikol nárok na náhradu trov konania za tri úkony právnej služby realizované v roku 2025 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a replika sťažovateľa) á 371 eur (§ 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky), čo spolu s režijným paušálom (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje 1 157,52 eur; táto suma bola zvýšená o 23 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, pretože právny zástupca sťažovateľa je platiteľom dane z pridanej hodnoty.

27. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 3 výroku tohto nálezu).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 3. decembra 2025**

**Luboš Szigeti  
predseda senátu**